

FIȘA DISCIPLINEI

Anul universitar 2026-2027

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA DIN BUCUREȘTI
1.2 Facultatea	FACULTATEA DE TEOLOGIE ROMANO-CATOLICĂ
1.3 Departamentul	Teologie și studii socio-religioase
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii/Calificarea	Teologie romano-catolică Asistență socială

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei				INTRODUCERE ÎN TEOLOGIE DOGMATICĂ COD DISCIPLINĂ: DOG1TD			
2.2 Titularul activităților de curs				Prof. Dr. Wilhelm Tauwinkl			
2.3 Titularul activităților de seminar				Pr. Drd. Alin-Marius Vara			
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	II	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DF DOB

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp					ORE
Studii după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					24
Tutorat					2
Examinări					3
Alte activități					0
3.7 Total ore studiu individual și activități complementare (= 3.9 – 3.8)					69
3.8 Total ore din planul de învățământ (= 3.4)					56
3.9 Total ore pe semestru (3.4. + 3.7 = 3.10 × 25)					125
3.10 Numărul de credite					5

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Nu sunt prevăzute precondiții formale.
4.2 de competențe	Lectură comprehensivă și exprimare argumentată în limba română; utilizarea resurselor digitale de studiu.

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	Sală de curs, tablă și mijloace de proiecție; acces la suportul de curs și la bibliografia indicată. Cont instituțional UB pentru acces la materialele distribuite pe platforma de învățare.
5.2 de desfășurare a seminarului/laboratorului	Lectura prealabilă a fragmentelor indicate; acces la suport, Catehism și documentele de magisteriu; participare la analiza de texte și la dialog, cu respectarea interlocutorilor și citarea surselor.

6. Rezultatele învățării

Cunoștințe	R2 – Studentul/absolventul descrie sistematic și rațional concepte religioase și teologice, raportându-se la evoluția lor istorică și le explică în mod critic și argumentat.
Aptitudini	R2 – Studentul/absolventul analizează sistematic teorii și concepte teologice și acceptă dialogul cu privire la o varietate de teme controversate, de pe poziții de toleranță religioasă, și caută fundamente creștine comune mai multor grupuri religioase.
Responsabilitate și autonomie	R2 – Studentul/absolventul gândește critic și monitorizează și respectă teorii, doctrine și reglementări canonice, evitând erori doctrinare și acceptă păreri noi în limitele dogmatice și canonice.

7. Conținuturi

7.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Introducere: obiectul și metoda dogmaticii; dogmă, credință, Revelație, Scriptură, Tradiție și Magisteriu.	Prelegere interactivă; analiză de definiții.	Săpt. 1: 2 ore Lecturi: cap. 1
2. Dumnezeu Unul: cunoașterea lui Dumnezeu și însușirile sale esențiale.	Explicație; problematizare; întrebări ghidate.	Săpt. 2: 2 ore Lecturi: § 2.1
3. Dumnezeu Întreit: purcederi, persoane și relații; perihoreză, apropiere și trimiteri divine; limitele analogiilor.	Prelegere cu scheme conceptuale; analiză a Crezului.	Săpt. 3: 2 ore Lecturi: § 2.2–2.10
4. Creația: lectura Genezei 1–11; creația din nimic, creația continuă și providența; problema răului.	Prelegere; lectură ghidată; problematizare.	Săpt. 4: 2 ore Lecturi: § 3.1–3.6
5. Antropologia teologică: omul în planul lui Dumnezeu; lumea văzută și nevăzută; păcatul strămoșesc.	Explicație; analiză de concepte și texte.	Săpt. 5: 2 ore Lecturi: § 3.7–3.10
6. Cristologie: scopul Întrupării; Isus Cristos, Dumnezeu adevărat și Om adevărat; repere ale formulării dogmei.	Prelegere; comparația formulărilor doctrinare.	Săpt. 6: 2 ore Lecturi: § 4.1–4.3
7. Soteriologie: misterele vieții lui Cristos, pătimirea, moartea, Învierea și Înălțarea; sensul mântuirii.	Prelegere interactivă; sintetizează pe texte.	Săpt. 7: 2 ore Lecturi: § 4.4
8. Mariologie: maternitatea divină, fecioria, Neprihănită Zămislire și Ridicarea la cer; Maria în misterul lui Cristos.	Explicație; contextualizare istorică a dogmelor.	Săpt. 8: 2 ore Lecturi: § 5.1–5.7
9. Maria și lucrarea mântuirii: cooperare, mijlocire, cult și discernământul aparițiilor; perspectiva ecumenică.	Analiză de texte; discuție argumentată.	Săpt. 9: 2 ore Lecturi: § 5.8–5.11
10. Teologia harului: voința mântuitoare universală; necesitatea, însușirile și felurile harului.	Prelegere; schemă conceptuală; problematizare.	Săpt. 10: 2 ore Lecturi: § 6.1–6.4
11. Îndreptățire, har și libertate, natură și har, merit și mistică; controverse și delimitări doctrinare.	Analiză comparativă; explicație; dialog.	Săpt. 11: 2 ore Lecturi: § 6.5–6.9
12. Ecleziologie: temeiul trinitar al Bisericii, sacrament integral; însușiri, structură, slujiri și misiune.	Prelegere; comentariu la Lumen gentium.	Săpt. 12: 2 ore Lecturi: cap. 7
13. Eshatologie: moartea, judecata particulară, purgatoriul, cerul, iadul; statutul ipotezei limbului.	Prelegere; distincții între dogmă și ipoteză.	Săpt. 13: 2 ore Lecturi: § 8.1–8.7
14. Parusia, judecata universală, învierea trupului și lumea transfigurată; sinteza cursului în jurul Crezului.	Prelegere de sinteză; hartă conceptuală; întrebări.	Săpt. 14: 2 ore Lecturi: § 8.8–8.11

Bibliografie minimală recomandată

Lecturi de bază

Wilhelm Tauwinkl, Introducere în Teologie dogmatică. Suport de curs, Universitatea din București, Facultatea de Teologie Romano-Catolică, 2026, cap. 1–8.

[Catehismul Bisericii Catolice](#), București, 2024: partea I (Profesiunea de credință) și secțiunile despre har și îndreptățire. Conciliul Vatican II, [Dei Verbum](#) (1965) și [Lumen gentium](#) (1964), fragmentele indicate pentru fiecare temă.

Lecturi complementare din bibliografia suportului

J. Ratzinger, Introducere în creștinism. Prelegeri despre Crezul apostolic, Iași, 2004.

L. Scheffczyk, Fundamentele dogmei. Introducere în dogmatică, Iași, 2010.

Toma de Aquino, Expunere la Simbolul Apostolilor, Iași, 2016.

H. Denzinger, Enchiridion symbolorum, definitionum et declarationum de rebus fidei et morum, ed. P. Hünermann, ed. 39, Freiburg i. Br., 2001 (DH), selecții despre formulările conciliare.

Lectura obligatorie se limitează la fragmentele aferente temelor săptămânale; lucrările complementare sprijină prezentările și documentarea individuală.

7.2 Seminar/laborator	Metode de predare	Observații
1. Instrumente de studiu: identificarea unui enunț dogmatic; deosebirea dintre dogmă și opinie; citarea surselor.	Atelier pe suport și Dei Verbum; fișă de lectură.	Săpt. 1: 2 ore Lecturi: cap. 1; DV
2. Limbajul despre Dumnezeu: explicarea atributelor și evitarea reprezentărilor antropomorfe.	Lectură ghidată; explicații în perechi; feedback.	Săpt. 2: 2 ore Lecturi: § 2.1; CBC
3. Crezul niceo-constantinopolitan: unitatea și distincția persoanelor; arianism și modalism.	Analiză comparativă; corectarea unor enunțuri.	Săpt. 3: 2 ore Lecturi: cap. 2; CBC
4. Geneza și providența: creație și știință; argumentarea unui răspuns la problema răului.	Analiză de texte; dezbateri pe roluri.	Săpt. 4: 2 ore Lecturi: § 3.1–3.6
5. Omul creat după chipul lui Dumnezeu și păcatul strămoșesc: demnitate, libertate și vulnerabilitate.	Studiu de caz; comentariu teologic argumentat.	Săpt. 5: 2 ore Lecturi: § 3.7–3.10
6. Formulele cristologice: Niceea, Efes și Calcedon; persoană și naturi; erori de interpretare.	Comparație de texte; glosar; prezentări scurte.	Săpt. 6: 2 ore Lecturi: § 4.1–4.3; DH
7. Misterul pascal și sensul mântuirii: analiză biblică și doctrinară a unui articol din Crez.	Comentariu de text; prezentare și întrebări.	Săpt. 7: 2 ore Lecturi: § 4.4; CBC
8. Dogmele mariane în context istoric și în raport cu Cristos; ce afirmă și ce nu afirmă fiecare.	Fișe comparative; prezentări argumentate.	Săpt. 8: 2 ore Lecturi: § 5.1–5.7
9. Cultul Mariei și aparițiile: dogmă, devoțiune și revelație privată; dialog între tradiții creștine.	Dezbateri moderată; verificarea surselor.	Săpt. 9: 2 ore Lecturi: § 5.8–5.11; LG VIII
10. Harul ca dar: identificarea și corectarea explicațiilor pelagiene și semipelagiene.	Analiză de enunțuri; justificarea corecturilor.	Săpt. 10: 2 ore Lecturi: § 6.1–6.4
11. Har și libertate; îndreptățirea: poziții controversate și fundamente creștine comune.	Analiză comparativă; dialog pe roluri; feedback.	Săpt. 11: 2 ore Lecturi: § 6.5–6.9
12. Biserica și slujirile ei: Magisteriu, autoritate și limitele opiniilor teologice; raportarea responsabilă la norme.	Lectură din <i>Lumen gentium</i> ; caz de discernământ.	Săpt. 12: 2 ore Lecturi: cap. 7; LG
13. Speranța creștină în fața morții și suferinței: formularea unui răspuns teologic adecvat interlocutorului.	Studiu de caz; dialog și evaluare colegială.	Săpt. 13: 2 ore Lecturi: cap. 8; CBC
14. Sinteză: susținerea portofoliului, revizuirea argumentelor și verificarea distincției dintre dogmă și ipoteză.	Prezentare orală; întrebări; autoevaluare.	Săpt. 14: 2 ore Lecturi: cap. 1–8

Bibliografie: suportul de curs și lecturile de bază de la § 7.1; DH pentru seminarul 6.

Portofoliu individual: două fișe de lectură (câte 400–500 de cuvinte) și o analiză argumentată a unei controverse (800–1000 de cuvinte), cu surse, revizuire după feedback și scurtă autoevaluare. Prezentare orală de 8–10 minute în seminariile 6–13; susținere și sinteză în săptămâna 14.

DV = Dei Verbum; LG = Lumen gentium; CBC = Catehismul Bisericii Catolice. Curs: $14 \times 2 = 28$ ore; seminar: $14 \times 2 = 28$ ore. Teologia sacramentelor se studiază separat, conform suportului.

8. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemică, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținuturile urmează structura Crezului și temele suportului de curs, în dialog cu Scriptura, Tradiția, Magisteriul și reflecția teologică. Studiul conceptelor și al formulării lor istorice susține R2 la cunoștințe; analiza de texte și dezbaterile exersează R2 la aptitudini; verificarea surselor, delimitarea dogmei de opinie și revizuirea argumentelor susțin R2 la responsabilitate și autonomie. Pentru programul de Teologie romano-catolică Asistență socială, cazurile despre demnitate, vulnerabilitate, suferință și speranță oferă contexte de comunicare teologică atentă la interlocutori și la diversitatea religioasă.

9. Evaluare

Tip activitate	9.1 Criterii de evaluare	9.2 Metode de evaluare	9.3 Pondere din nota finală
9.4 Curs	R2 – cunoștințe: precizia conceptelor, prezentarea sistematică și contextualizarea istorică. R2 – aptitudini: analiza argumentată a unui text sau a unei poziții teologice. R2 – responsabilitate și autonomie: distingerea dogmei de opinie și justificarea corectării unei erori prin surse.	Examen scris, test grilă (90 min): explicație și context istoric (30% din nota finală); analiză de text (20%); identificarea și corectarea argumentată a unei erori doctrinare (10%).	60%
9.5 Seminar/ laborator	Portofoliu: rigoarea analizei, relevanța și citarea surselor, revizuirea justificată după feedback (R2 în cele trei categorii). Prezentare și dialog: coerența argumentării, răspunsul la întrebări, toleranță religioasă și identificarea unor fundamente creștine comune (R2 – aptitudini).	Evaluare pe parcurs: portofoliu individual (25%); prezentare orală și contribuții documentate la dialog (15%). Simpla prezență nu se notează.	40% (25% + 15%)

9.6 Standard minim de performanță (pentru obținerea notei 5):

Explicarea corectă, la nivel introductiv, a conceptelor esențiale din Crez și a cel puțin unui reper istoric al formulării lor; analiza coerentă a unui fragment din bibliografia de bază; distingerea unei afirmații dogmatice de o opinie și corectarea justificată a unei erori. Portofoliul include surse identificabile și o revizuire proprie; dialogul respectă interlocutorii.

Nota finală = $0,60 \times \text{nota examenului} + 0,25 \times \text{nota portofoliului} + 0,15 \times \text{nota prezentării și dialogului}$. Promovare: minimum 5 la examen și minimum 5 la nota finală.

Data completării
1 septembrie 2026

Semnătura titularului de curs
Prof. Dr. Wilhelm Tauwinkl

Semnătura titularului de seminar
Pr. Drd. Alin-Marius Vara

Semnătura directorului de departament,
Pr. conf. dr. Tarciziu-Hristofor Șerban